

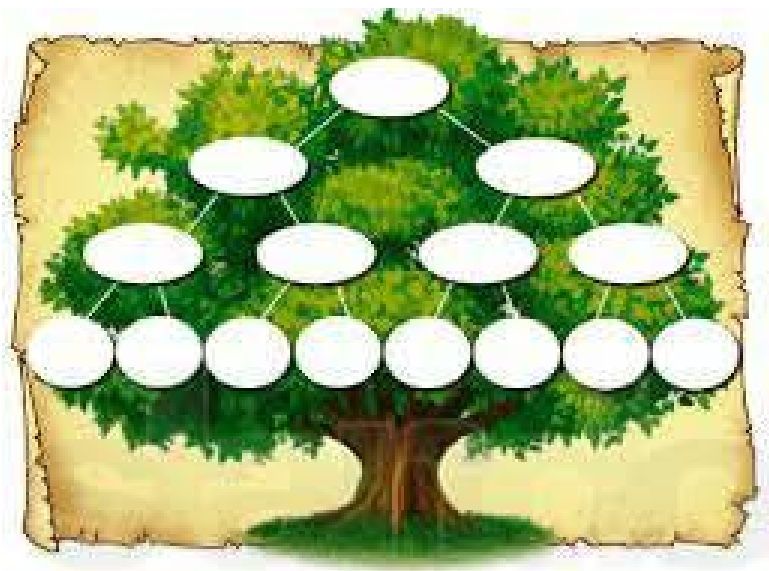
Міністерство охорони здоров'я України

Лисичанське державне медичне училище

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА

ЯК ШЛЯХ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ

СТУДЕНТІВ.

м. Лисичанськ

2015-2016 н.р

Укладач *Сергєєва С.М.* – методист Лисичанського державного медичного училища.

Зміст :

I. Науково-дослідницька робота як шлях розвитку творчого потенціалу студентів..... *Стоянова Л.П.:*

1. Суть, етапи та мотиви дослідницької діяльності студентів.....	3
2. Форми пошуково-дослідницької діяльності студентів.....	5
3. Основні вимоги до оформлення науково-дослідницької роботи...	7
4. Методичні рекомендації щодо написання дослідницької роботи.	11
5. Висновки.....	13
6. Література.....	14
7. Додатки :	
• Пам'ятка «Як готувати реферат».....	15
• Структура виконання науково-дослідницької роботи.....	16
• Методи пошуково-дослідницьких проектів.....	17
• Класифікація проблемних ситуацій.....	18

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА ЯК ШЛЯХ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ.

Не думці слід навчати, а думати.

І.Кант

Суть, етапи та мотиви дослідницької діяльності студентів.

Сучасний викладач-фахівець не тільки сам стає дослідником, а й організовує дослідницьку діяльність студентів. Це допомагає забезпечити активну пізнавальну діяльність студентів, залучати до пошуку розв'язання складних, проблемних питань, актуалізуючи *знання*, виробляючи навички аналізу, уміння абстрагувати, узагальнювати, робити висновки.

Готуючи, організовуючи й проводячи дослідницьку діяльність студентів, викладач стимулює творчу активність, емоційне сприйняття студентів, залучає їх до наукової роботи, навчає самостійно знаходити нестандартні розв'язання.

Тому в навчальному закладі особливу увагу слід приділяти *прийомам* організації дослідницької діяльності студентів.

Дослідницька діяльність — вища форма самоосвітньої діяльності студентів. Формування науково-дослідницьких умінь студентів — процес складний і довготривалий; не виникає на порожньому місці й не розвивається сам по собі. Викладач поступово й методично формує дослідницькі навички, здійснює контроль за виконанням студентами дослідницьких робіт, проводить консультації.

Система занять із дослідної діяльності складається з трьох етапів, які забезпечують рух студентів від рівня до рівня.

I (підготовчий) етап починається з 1 курсу. Студенти знайомляться з таким поняттям, як наукова організація навчальної праці, запроваджується поняття алгоритмізації навчання, поглиблюються знання про план (простий, складний, цитатний, питальний).

На 2 курсі студенти навчаються складати конспекти різних видів, формують уміння працювати з довідковою, критичною, науковою літературою.

II (методологічний) етап реалізується на 3-4 курсі. На цьому етапі студенти збагачують свій понятійний апарат науковими термінами: дослідження, його види, об'єкт, предмет, мета, завдання, засоби дослідження, гіпотеза.

III (практичний) етап охоплює 3-4 курси, але повне його втілення відбувається саме на 4 курсі, коли студент самостійно вибирає й формулює тему, визначає зони дослідження, планує і реалізує методи дослідження, описує хід роботи, робить висновки.

Мотиви науково-дослідницької діяльності:

- самостійний пошук нового матеріалу;
- інтерес до дослідження;
- пошук альтернативних засобів і способів розв'язання проблеми;
- підготовка до майбутньої професії;
- співпраця з викладачем, іншими студентами;
- відповідальність за результати творчого процесу;
- практичні результати науково-дослідної діяльності.
-

Мета організації науково-дослідної діяльності студентів:

- надання можливості для розвитку особистості та творчої індивідуальності;
- розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності;
- формування потреби безперервного самостійного поповнення знань;
- здобуття глибокої системи знань.

Дослідницьку діяльність можна організувати на всіх етапах заняття й на етапі підготовки до заняття під час виконання випереджального завдання.

Дослідницька діяльність дозволяє здійснити індивідуальний підхід до студентів, організувати роботу над різнорівневими завданнями в групах.

Під час підготовки до відповіді на занятті студентам рекомендують *розповісти* про хід свого дослідження, використовуючи схему опису експерименту («Якщо..., то..., так як...». Розшифровують цю схему так: «Якщо (передбачувана діяльність) я буду робити те..., то..., і як кінцевий результат, отримаю те..., тому що... (пояснюється, чому це вийшло)». Очевидно, що за такої форми організації дослідження у вигляді міні-експерименту, крім усього іншого, студенти набувають навичок проведення наукової роботи. А це, у свою чергу, дозволить студентам успішніше включитися у вузівську систему навчання.

Пошукова та дослідницька діяльність студентів — це процес включення особистості в самостійне збирання й дослідження інформації, формування на цьому підґрунті міцних знань, умінь, навичок пізнавальної та творчої діяльності.

Мета застосування дослідницької технології у навчанні — набуття студентами досвіду дослідницької роботи в пізнавальній діяльності; об'єднати розвиток їх інтелектуальних здібностей, дослідницьких умінь і творчого потенціалу, щоб сформувати активну, компетентну, творчу особистість.

Пошуково-дослідна діяльність є найбільш ефективною ланкою на шляху від навчальної діяльності до науково-дослідної, оскільки містить у собі майже всі компоненти наукового пошуку й створення нового продукту з ознаками дослідницької роботи, спирається на здобуті раніше знання, розвиває навички й уміння для подальшої наукової діяльності.

Застосовуючи дослідницькі технології, можна виконати низку спеціальних педагогічних завдань:

- використовувати дослідницькі методи у вивченні студентами предметів навчальної програми;
- застосовувати дослідження під час ознайомлення студентів з окремими явищами, процесами, фактами;
- допомагати студентам у засвоєнні комплексу дослідницьких заходів, формувати їхні дослідницькі вміння та навички;
- прищеплювати студентам інтерес до навчальних і наукових досліджень;
- формувати в студентів уявлення про дослідницьку стратегію в пізнавальній діяльності;
- збагачувати творчі спроможності студентів на основі формування їхнього дослідницького досвіду;
- вивчати та аналізувати індивідуальні особливості формування дослідницького досвіду студентів, його впливів на їх інтелектуальний розвиток і виховання;
- освоєння викладачем дослідницького підходу до розкриття змісту навчальної програми з навчального предмета, до розподілу часу на вивчення окремих тем і розділів програмового матеріалу, до встановлення міжпредметних зв'язків, вибору доцільної методики організації дослідницько-пізнавальної діяльності студентів.

Форми пошуково-дослідницької діяльності студентів

Основні форми залучення студентів до пошукової та дослідницької діяльності: участь у роботі наукових гуртків, товариств, клубів, творчих лабораторій, індивідуальна та групова робота студентів над науково-дослідницькими проектами, науково-практичні конференції, семінари, зльоти, конкурси-виставки пошукових та дослідницьких робіт, навчальні екскурсії, експедиції, участь у віртуальних конкурсах, робота сезонних наукових шкіл.

Під час систематичної пошукової та дослідницької роботи у студентів формуються дослідницькі вміння: інтелектуальні — аналіз, синтез, порівняння, узагальнення й систематизація, абстрагування, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, постановка проблеми та висунення гіпотези, пошук і використання аналогії, дедуктивний висновок та доказ; практичні — використання навчальної, довідкової та додаткової літератури, добір матеріалу для експерименту, оформлення результатів дослідження; самоорганізації та самоконтролю — планування пошукової та дослідницької роботи, раціональне використання часу й засобів діяльності, перевірка отриманих результатів, самооцінка.

Існує два основних види пошуково-дослідницької роботи студентів:

- навчальні дослідницькі роботи;(проекти)

- реферати.

Творчий педагогічний процес має свої особливості, які відрізняють його від звичайних занять у навчальному закладі. На відміну від стабільних навчальних програм плани й програми наукових гуртків, клубів, секцій, НДРС охоплюють такі галузі знань і практичної діяльності, які виходять за межі заняття, враховуючи індивідуальні інтереси та творчий потенціал студентів.

Працюючи над науково-дослідницькою роботою, студенти знайомляться з такими категоріями, як об'єкт і предмет дослідження, актуальність і новизна досліджуваної теми, що створює умови для розвитку інтелектуального, духовного, творчого розвитку та професійного самовизначення студента, сприяє нарощуванню наукового потенціалу (*додаток 1*).

Організація науково-дослідницької діяльності студентів під час написання роботи поділяють на три етапи, кожен з яких передбачає набір певних дій.

I етап — підготовчий;

II етап — робота над змістом;

III етап — заключний.

Перший етап. Починається:

- з визначення теми, методів, об'єкта й предмета дослідження;
- формулювання мети, завдань і гіпотези;
- ознайомлення з літературними джерелами.

Другий етап. На цьому етапі студент складає орієнтовний план, у який згодом може внести певні корективи, знайомиться зі структурою науково-дослідницької роботи (*додаток 1*).

Третій етап. Передбачає написання студентом вступу та висновків до наукової роботи, оформлення списку літератури та додатків, редагування тексту, його доопрацювання з урахуванням зауважень наукового керівника, підготовка роботи до захисту.

Технічні засоби, якими найчастіше користується юний науковець, — телефон, телефакс, копіювальний апарат, персональний комп'ютер.

Пошукова-дослідницька діяльність сприяє розширенню мережі студентських наукових товариств, координує їхню співпрацю з вищими навчальними закладами та науковими установами, а сучасна психолого-педагогічна наука намагається забезпечити теоретичну та функціональну готовність педагогічних працівників до організації пошукової й дослідницької діяльності студентів.

Основні вимоги до оформлення науково-дослідницької роботи.

Науково-дослідницька робота повинна мати проблемний (пошуковий) характер, відповідати віковим інтересам та пізнавальним можливостям студентів. Вона має ґрунтуватися на певній науковій та експериментальній базі, містити власні дані дослідів, спостережень, пошукової роботи, їх оброблення, аналіз та узагальнення, посилання на відповідні наукові джерела й відображати власну позицію дослідника.

Для вдалого вибору теми потрібно дотримуватися таких правил:

- Тема мусить відповідати підготовці й нахилам конкретного студента.
- Основні першоджерела мають бути досяжними (тобто у студента є можливість одержати їх для опрацювання).
- Основні тексти мають бути такими, що їх можна досягнути (тобто інтелектуально посильними для конкретного студента).
- Обрана методологія розробки теми має реально відповідати здібностям конкретного студента.

У роботі мають бути чітко відображені такі аспекти: визначення мети, об'єкта й предмета дослідження, завдання, методика дослідження, відмінність і перевага запропонованих підходів та результатів. Зміст та результати досліджень викладаються стисло, логічно, грамотно та аргументовано, без загальних слів, міркувань, бездоказових тверджень, тавтології.

Назва роботи має бути стислою і відповідати суті наукової проблеми (завдання), яку розв'язують.

Визначаючи мету дослідження, необхідно відповісти на питання: який результат передбачається одержати? яким бачиться цей результат ще до його одержання? для чого проводиться дослідження?

Мета будь-якого дослідження, як правило, починається з дієслів:

- з'ясувати...
- виявити...
- вивчити...
- сформулювати...
- провести...
- визначити...
- створити...
- побудувати...
- дослідити...

Мета роботи повинна бути тісно пов'язана з назвою її теми. Про досягнення мети слід зазначати у висновках наукової роботи.

Наприклад:

Тема роботи.: Ефективність лазеротерапії в лікуванні трофічних виразок нижніх кінцівок.

Мета роботи: визначення ефективності лазеротерапії в комплексному лікуванні трофічних виразок.

Під **завданнями** дослідження розуміють те, що можна зробити для досягнення мети. Завдання дослідження формують у формі переліку дій:

- проаналізувати літературу с питання місцевого лікування трофічних виразок нижніх кінцівок та використання лазера при лікуванні вазотрофічних виразок;
- в'яснити результати лікування, враховуючи зміни параметрів (стан рани і навколишніх тканин), якості життя (інтенсивність болю, порушення сну, зміни фізичної активності методом опитування), вимірювання площі трофічної виразки за методом Л.М.Попової;
- обґрунтувати ефективність лазеротерапії в комплексному лікуванні трофічних виразок;
- вивчити вплив лазеротерапії на швидкість загоєння трофічних виразок, динаміку розміру трофічної виразки на фоні лазерної терапії.

Об'єктом дослідження називають процес чи явище, яке породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. Головне питання у визначенні об'єкта: *Тридцять пацієнтів з венозними трофічними виразками нижніх кінцівок.*

Предмет дослідження визначають у відповіді на питання: як розглядати «об'єкт»? які відносини йому властиві? які аспекти і функції виділяє дослідник для вивчення об'єкта?

Наприклад: ефективність лазеротерапії в комплексному лікуванні трофічних виразок; вплив лазеротерапії на швидкість загоєння трофічних виразок (динаміка розміру трофічної виразки на фоні лазерної терапії).

Методи дослідження: спостережування, опитування, порівняння, вимірювання, тестування.

Наприклад: аналіз, систематизація, узагальнення, оцінка параметрів ефективності, якості життя, вимірювання площі трофічної виразки за методом Л.М.Попової, визначення відсотка зменшення величини трофічної виразки на 5, 10, 20 доби по відношенню до площі обчисленої при попередньому дослідженні.

Роботу слід побудувати за певною структурою, основні її елементи — в порядку розташування.

1. Титульний аркуш

Титульний аркуш — перша сторінка роботи, яку заповнюють за зразком.

2. Тези

У тезах (текст обсягом до 1 сторінки) подають стислу характеристику змісту науково-дослідницької роботи з визначенням основної мети, актуальності й завдань наукового дослідження. Також зазначають висновки та отримані результати проведеної роботи.

У заголовку тез наводить такі дані: назва роботи; прізвище, ім'я, по батькові автора; назва базового навчального закладу, навчальний заклад; населений пункт; прізвище, ім'я, по батькові, посада (за наявності науковий ступінь, учене звання) наукового керівника.

3. Зміст

Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування й номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел тощо.

4. Вступ

У вступі коротко обґрунтовують актуальність і доцільність обраної теми, підкреслюють сутність проблеми; формулюють мету роботи й зміст поставлених завдань, об'єкт і предмет дослідження, подають перелік використаних методів дослідження; подають характеристику роботи (теоретичну, прикладну) указують нові наукові положення, запропоновані учасником конкурсу особисто, відмінність отриманих результатів від раніше відомих та рівень новизни (уперше одержано, удосконалено, набуло подальшого розвитку); повідомляють про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, для прикладних робіт — прикладну цінність отриманих результатів.

У випадку використання в роботі ідей або розробок, що належать співавторам, слід зазначити цей факт і вказати конкретний особистий внесок учасника. Також подають відомості про публікацію роботи та апробацію її результатів (за наявності).

Обсяг вступу — 2-3 сторінки.

5. Основна частина

Основна частина науково-дослідницької роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів.

Кожний розділ починають з нової сторінки. У кінці кожного розділу формулюють висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає можливість звільнити основні висновки від другорядних подробиць.

В основній частині наводять характеристику джерел для написання роботи та короткий огляд літератури з цієї тематики (огляд не повинен перевищувати 20% обсягу основної частини), окреслюють основні етапи наукової думки за визначеною проблемою, вказують питання, які залишилися невирішеними; обґрунтовують вибір напряму досліджень, наводять методику й техніку дослідження; подають відомості про обсяг дослідження; викладають, аналізують й узагальнюють отримані результати, дають їхню оцінку.

Зміст основної частини має точно відповідати темі роботи та повністю її розкривати.

6. Висновки

Висновки мають містити стислий виклад результатів розв'язання наукової проблеми і поставлених завдань, зроблених під час аналізу обраного матеріалу оцінок та узагальнень. Необхідно підкреслити їх самостійність, новизну, теоретичне й (або) прикладне значення.

7. Список використаних джерел

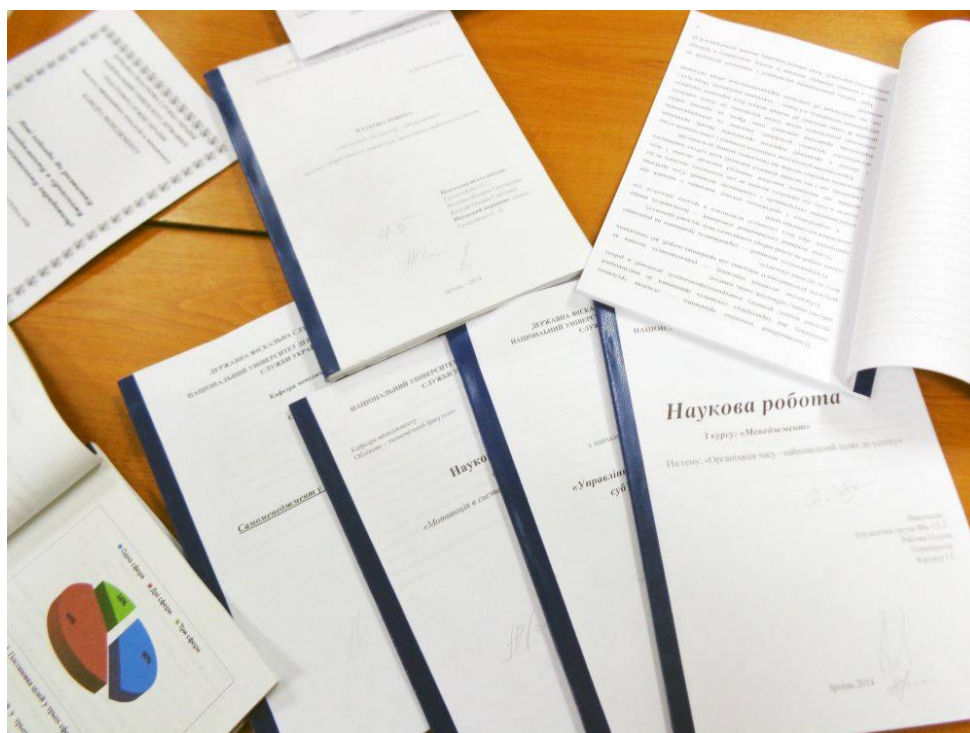
Список використаних джерел — елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел.

8. Додатки

У додатках містяться допоміжні або додаткові матеріали, необхідні для повноти сприйняття роботи, кращого розуміння отриманих результатів: проміжні математичні доведення, формули й розрахунки, додаткові таблиці, графіки, рисунки, ілюстрації тощо.

Беручи до уваги вище сказане, слід акцентувати на тому, що оформлення наукової роботи потребує кріпкої роботи, яка є показником культури, ерудиції автора.

Під час написання рефератів студенти роблять перші кроки до написання наукової творчості. Студенти вчаться працювати з науковою літературою, набувають навичок аналізу необхідної інформації (*додаток 2*).

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПИСАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ

Під час написання дослідницької роботи студентом педагог супроводжує його від самого початку до кінця: надає консультації, допомагає формувати тему, мету та завдання дослідження тощо. Тому для якісного написання дослідження пропонуємо поділити роботу над його створенням на п'ять етапів.

I ЕТАП. ПІДГОТОВЧИЙ

4. Визначити коло наукових інтересів студента.
5. Скласти план дій для ознайомлення зі станом вивчення теми.
6. Окреслити проблеми, які заслуговують на особливу увагу.
7. Остаточного визначити тему дослідження та мету.
8. Визначити науково-дослідницьку тему:
 - актуальною як з практичної, так і теоретичної точок зору;
 - посиленою для виконання;
 - перспективною для подальшого продовження роботи;
 - достатньо забезпеченою відповідним первинним матеріалом;
 - цікавою для дослідника.
6. Скласти план та етапи основних заходів подальшої роботи над темою.

II ЕТАП. ОПРАЦЮВАННЯ НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ

1. Робота з літературою, Інтернетом, пошукові експедиції тощо.
2. Створити власну картотеку.
3. Проаналізувати наукову літературу з обраної теми, розробити гіпотези.

III ЕТАП. УЗАГАЛЬНЮВАЛЬНИЙ

1. Скласти план та структурувати роботу, розробити програми й методику дослідження.
2. Провести науково-дослідницький експеримент у лабораторіях, пошукових експедиціях тощо.
3. Опрацювати записаний фактичний матеріал (проаналізувати, систематизувати, класифікувати тощо).

IV ЕТАП. ПРАКТИЧНИЙ

1. Працювати над науковою роботою.
2. Проводити консультації з керівником роботи, експертами.
3. Оформити дослідження відповідно до вимог.

V ЕТАП. ПІДСУМКОВИЙ

1. Прорецензувати роботу. Роботу оцінюють науковий керівник (відгук) та науковець, спеціаліст певної галузі (зовнішнє оцінювання).

2. Підготуватися до захисту одержаних результатів.

Практичні поради доповідачеві:

- 1) з привітальним словом зверніться до голови журі, членів журі та аудиторії («Шановні голово та члени журі! Шановні слухачі!»);
- 2) відрекомендуйтеся, назвіть прізвище, ім'я, по батькові, місце навчання («Я Іванова Катерина Олександрівна, студентка III курсу Лисичанського державного медичного училища м. Лисичанськ»);
- 3) виразно, чітко назвіть тему науково-дослідницької роботи («Дозвольте мені подати на ваш розгляд науково-дослідницьку роботу з теми...»);
- 4) змістовно розкрийте актуальність роботи, сформулюйте мету, завдання, предмет і об'єкт дослідження, методи дослідження;
- 5) коротко розкрийте шлях реалізації основних завдань роботи, обов'язково зробіть належні висновки та підкресліть практичну значимість вашої роботи;
- 6) не забудьте подякувати аудиторії за увагу;
- 7) пам'ятайте: доповідь має тривати 7-10 хвилин і не більше.

Таким чином, захист науково-дослідницьких робіт — це урочиста й святкова подія для кожного учасника конкурсу, тож варто потурбуватися, щоб це дійство справді стало цікавим і корисним для всіх присутніх.

Висновки

В умовах рівневої і профільної диференціації навчання перед викладачем стоїть низка складних завдань, пов'язаних насамперед з розвитком творчого потенціалу студентів. Студенти повинні брати участь у науково-дослідницькій роботі. Викладач має стати організатором і першим науковим керівником студентської дослідницької роботи.

Опрацювавши тему «Формування творчого потенціалу студентів через пошуково-дослідницьку діяльність», ми дійшли висновків:

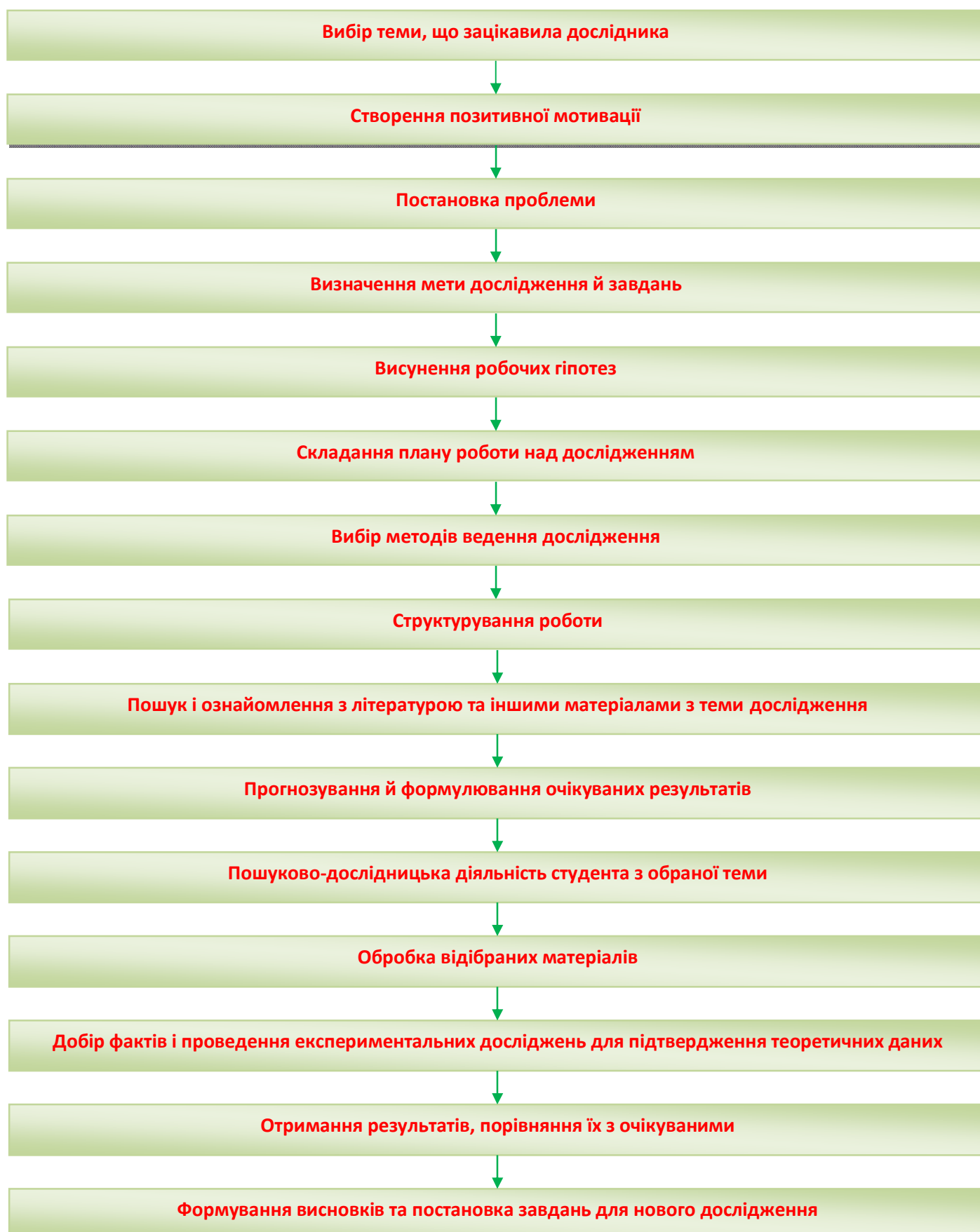
1. Опрацьована наукова література з теми дає підстави стверджувати, що дослідницька діяльність — це **вищий щабель у розвитку творчого потенціалу студента**.
2. Робота викладача в цьому напрямку не повинна носити стихійний, безсистемний характер. Тільки продумана, **логічно вибудована система** занять, яка організовує дослідницьку діяльність студентів, дасть очікувані результати. Студент, озброєний науковими методами пізнання, зуміє виявити проблему і не тільки зрозуміти й вивчити її, а й самостійно запропонувати нестандартне, креативне, оригінальне розв'язання. Саме такий випускник сьогодні затребуваний суспільством, саме він **стає конкурентоспроможним**.
3. Під час систематичного залучення студентів до пошукової й дослідницької діяльності відбувається активний розвиток їхніх творчих здібностей і творчої активності: домінує **позитивна мотивація творчої діяльності**, усвідомлення значення творчих потреб, мотивів, цілей як провідник у розвитку й життєдіяльності; відбувається формування творчих рис характеру; активізується розвиток творчих якостей інтелекту; формується творча самосвідомість, що виявляється в самопізнанні, самооцінці, самоорганізації, прагненні до самореалізації та самовдосконалення; триває постійне зростання потенціалу творчої діяльності — бажання систематично здобувати нові знання, уміння навички, творчо їх використовувати, досліджувати, експериментувати.
4. Вивчення літератури через організацію дослідницької діяльності допомагає студентам **отримати універсальну освіту**, яка в сучасному розумінні озброює студентів навичками самоосвіти, формує потребу саморозвитку.
5. Організація пошуково-дослідницької діяльності не потребує специфічних умов для впровадження.

Отже, дотримуючи системи роботи з організації дослідницької діяльності студентів, викладач виконує соціальне замовлення суспільства: формує конкурентоспроможного випускника.

Література

1. Гаврилюк В. Ю. Теоретичні аспекти формування творчої активності старшокласників у позашкільних навчальних закладах у процесі пошукової та дослідницької діяльності — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/.../45.pdf.
2. Джежеря О. О. Науково-дослідницька робота учнів — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/naukovo-doslidnitska-robota-uchniv.html>.
3. Кушнірик Н. Розвиток особистості — важливе завдання вихователя сучасного дошкільного закладу — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [www.nbu.gov.ua/portal/SocGum/.../14 .pdf](http://www.nbu.gov.ua/portal/SocGum/.../14.pdf).
4. МАН. На допомогу учню — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dvman.dnepredu.com/uk/site/na-dopomogu-uchniu.html>
5. Недодатко Н. Г. Формування навчально-дослідницьких умінь старшокласників — [Електронний - ресурс]. — Режим доступу: http://librar.org.ua/sections_load.php?s=culture_science_education&id=8165&start=6.
6. Овакімян О. С. Науково-дослідна робота як ресурс розвитку творчого потенціалу особистості студента — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [www.ukrref erat. com/index. php? ref erat... pg](http://www.ukrref.erat.com/index.php?ref erat...pg).
7. Позняк Т. М. Розвиток творчих здібностей дитини — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [www. nbu. gov. ua/portal/Soc...94/Pozn. pdf](http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc...94/Pozn.pdf).
8. Швед С. В. Пам'ятка юного науковця — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://static.klasnaocinka.com.ua/uploads/editor/1437/105599/ sitepage_62/files /pamyatka_yunomu_naukovomu_shukachu.pdf](http://static.klasnaocinka.com.ua/uploads/editor/1437/105599/sitepage_62/files/pamyatka_yunomu_naukovomu_shukachu.pdf).
9. Уйсімбаєва Н. Науково-дослідна діяльність майбутнього фахівця — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/.../59.pdf.

СТРУКТУРА ВИКОНАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ

ПАМ'ЯТКА «ЯК ГОТУВАТИ РЕФЕРАТ»

1. Поміркуйте над темою, визначте основну думку майбутньої доповіді.
2. Ознайомтеся з рекомендованою літературою.
3. Доберіть матеріал, звернувши увагу на ті факти, які будуть цікаві аудиторії, зробіть певні виписки.
4. Складіть робочий план і відповідно до нього систематизуйте відібраний матеріал.
5. Виділіть терміни, незнайомі слова, приготуйтеся до їх пояснення.
6. Запишіть текст, дбаючи про мовне оформлення.
7. Оформите титульний лист згідно з правилами: назви міністерства та навчального закладу, виду роботи (назва роботи великими літерами), підпис виконавця роботи, підпис перевіряючого роботи, місце і рік написання.
8. Після висновків перелік посилань.
9. Обсяг — 10-12 друкованих або 14-16 рукописних аркушів формату А4.

СПОСОБИ ПОДАЧІ ІНФОРМАЦІЇ

1. Написати весь текст доповіді, а потім прочитати його слухачам.
2. Написати текст, кілька разів прочитати, а потім виголосити з пам'яті, інколи заглядаючи в записи.
3. Підготувати лише коротенькі записи, тези.
4. Виступати без будь-яких записів.

Метод пошуково-дослідницьких проектів.

<i>Етапи проекту</i>	<i>Зміст роботи</i>	<i>Зміст діяльності студентів та викладача</i>
Підготовчий	- Мета і завдання проекту, його мотивація; - Висунення гіпотези; - Окреслення проблеми, розв'язання якої вимагає знань	Студенти: - Визначають тему проекту, тип, об'єднуються в групи; Викладач: - Визначає мету, мотивує, сприяє у визначенні завдань.
Основний	- Планування; - Структурування змістової частини проекту; - Визначення предмета дослідження, завдань, визначення об'єкта, шляхів роботи; - Представлення досягнутого, визначення критеріїв та рівнів оцінювання; - Самостійна робота студентів за своїми груповими завданнями: - Збір матеріалів, пошук, дослідницька діяльність; - Аналіз виконаного, визначення висновків.	Студенти: - Розподіляють визначені завдання по групах; - Обговорюють методи дослідження, шукають інформацію, приймають творчі рішення. Викладач: - Вносить корективи, деякі поправки. Студенти: - Спостерігають; - Працюють з джерелами; - Проводять експеримент; - Обговорюють отримані проміжні дані в групах. Викладач: - Контролює, направляє. Студенти: - Проводять аналіз зібраного; - Систематизують; - Обговорюють, зіставляють; - Роблять висновки; - Представляють результати виконаного проекту. Викладач: - Опрацьовує, вивчає, вносить корективи, дає пропозиції, порати.
Заключний	- Звіт, оформлення, презентація результатів; - Захист, оцінка проекту.	Викладач і студенти: - Колективно обговорюють; - Проводять експертизу представлених результатів проекту; - Оцінюють, визначають якість виконання та презентації; - Намічають нові проблеми.

Класифікація проблемних ситуацій.

